

HZ. MUHAMMED'İN İLK DÖNEMLERDEKİ HALİ (3)

(...düenden devam)

Olay yaşadığımız görünür dünyada maddî açıdan bir hâdisе olarak düşünülürse Kadî'nin sözleri doğrudur. Ama hadislerde bu olay uyku ile uyanıklık arasında ma'nevî bir hâdisе, ruhânî bir keşif olarak anlatılır. Bu takdirde göğsün yarılması, fiziksel bir operasyon değil, ruhsal bir operasyon, manevî bir arıtma demektir ki bunun uzak görülecek bir yanı yoktur. İlim de, Peygamber'e, kalbine doldurulan bir cisim şeklinde gösterilmiştir. Rüyada insan, ma'nevî şeyleri, birtakım şekillere bürünmüş olarak görür. Ma'nevî şeyler, şu dünyada yaşayan insana, alışageldiği cisimlere büründürülerek gösterilir.

Ancak âyetteki şerhin, Mi'rac olayı ile ilgisi yoktur. Çünkü bu âyetler, o olaydan önce inmiştir. Zaten tefsîrlerde genel kanâat de buradaki şerhin, gönlün genişletilip sevince kavuşturulmuş olması şeklinde açıklanır. Araplar gam ve tasayı göğsün sıkılması şeklinde ifâde ederler. *"Onlar ın sözlerinden ötürü senin göğsünün daraldığını biliyoruz"*

(Hicr Sûresi: 97)

âyeti de göğsün daralmasının, sıkılması anlamına geldiğini göstermektedir. Sıkıntıya sebep vesvesedir. Vesveseyi gidermek, onu güzel düşüncelere çevirmek ise şerhtir (Mefâtih: 32/3).

Nıkd ve **nakîd**: yıkıntıya, yürümekten bitkin düşmüş deveye dendiği gibi bir şeyin büzülürken, koparken ve bir yükün yıkılmağa yüz tuttuğu sırada çıkardığı sese, araba gıcirtısına da denilir. Sırtta yük yüklenince hafif bir ses işitilir. Yükteki maddelerin birbirini sıkıştırmasından veya yükün kaburgaları sıkıştırmasından çıkan bu sese **nakîd** denir. Hz. Muhammed Aleyhisselâm'ın, peygamberlikten önceki sıkıntıları, sırtta ses çıkaran veya beli kütleten yüklere benzetilmiştir. O yükler nasıl deveyi rahatsız ederse, insanın sırtına binen sıkıntılar da onu öyle rahatsız eder. 2-3'ncü âyetlerde Peygamber'in sırtından kaldırıldığı bildirilen

vizr

(yük, vebâl) hakkında üç tefsîr vardır: Cumhûra göre

vizr

günahlar, bunları kaldırmak da affetmek demektir. Buna göre âyet, tıpkı:

"Tâ ki Allah senin geçmiş ve geri kalan günahını affetsin"

(Fetih Sûresi: 2)

âyeti gibidir. Dahhâk bunu, câhiliye döneminde Peygamber'in de içinde bulunduğu şirk hali olarak tefsîr etmiştir (Câmi'u'l-beyân: 30/235).

Ancak İslâm âlimleri, Hz. Muhammed'in cahiliyye döneminde de hiç şirk içinde olmadığı kanaatindedirler. Aslında bu mesele hiç de önemli değildir. Çünkü Kur'ân, Şura Suresinin sonunda onun, peygamberlikten önce Kitabın ve imanın ne olduğunu bilmediğini, bunların hakikatinden habersiz olduğunu vurgulamaktadır. Kur'ân vahyidir ki onun yolunu aydınlatmış ve tüm insanlığa yol gösteren ışık olmuştur.
